

Varhaiskasvatuksen palvelurakenneselvitys, informaatio

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 14.05.2024 § 28
1613/00.01.02/2022

Valmistelija

Varhaiskasvatuspäällikkö Kerstin Lassinniemi, puh. 044 358 5870
etunimi.sukunimi@parainen.fi

Kaupunginvaltuusto merkitsi kokouksessaan 24.4.2023 Paraisten kaupungin palvelurakenneselvityksen 2023 tiedoksi ja päätti, että varhaiskasvatuksen jatkokehittämistyön pohjana toimii selvityksen vaihtoehto 1. Vaihtoehto merkitsee pääpiirteittäin sitä, että Knattebon päiväkotit lakkautetaan, ostopalvelujen volyymia vähennetään puolella ja Koivuhaan päiväkodin yhteyteen rakennetaan moduuli.

Paraisten kunta-alueen kunnallisista päiväkodeista kolme on rakennettu päiväkotitoimintaa varten (Kirjalan päiväkotit, Koivuhaan päiväkotit ja Satuniityn päiväkotit), kun taas kolme on alun perin rakennettu muihin tarkoituksiin (Knattebon päiväkotit, Pjukalan päiväkotit ja vuoropäiväkotit Villa Kamomilla). Paraisten kaupungilla on tällä hetkellä sopimus kahden ostopalvelupäiväkodin kanssa, joista toinen on rakennettu päiväkotitoimintaa varten, kun taas toinen on alun perin rakennettu eri tarkoitukseen.

Varhaiskasvatuksen kiinteistöissä tarvitaan lapsiryhmien toimintaan tarkoituksenmukaisten tilojen lisäksi myös tarkoituksenmukaiset työtilat henkilöstölle sekä kokouksetilat. Laadukasta toimintaa on suunniteltava, arvioitava ja kehitettävä. Tätä työtä ei voida eikä tule tehdä lapsiryhmien tiloissa. Yleisen virka- ja työehtosopimuksen mukaan noin 13 prosenttia opettajan ja erityisopettajan työajasta muodostuu suunnittelusta, arvioinnista ja toiminnan kehittämisestä. Yhä suurempi osa varsinkin opettajan ja erityisopettajan työajasta kuluu lapsen erilaisten lakisääteisten pedagogisten dokumenttien laatimiseen. Tästä syystä henkilöstö tarvitsee tarkoituksenmukaiset tilat jokaiseen yksikköön. Varhaiskasvatuksen kiertävällä erityisopettajilla oli aikaisemmin työhuone perhekeskuksessa, mutta elokuusta 2023 alkaen erityisopettajat ovat käyttäneet kunkin päiväkodin olemassa olevia työhuoneita.

Laadukas toiminta edellyttää myös kokouksetiloja, joihin lapsiryhmien henkilöstötiimit voivat kokoontua pedagogisia tapaamisia ja verkostotapaamisia varten. Tällä hetkellä tällaiset kokouksetilat puuttuvat melkein kaikista päiväkodeista. Henkilöstön työhuoneille on akuutti tarve Satuniityn päiväkodissa ja Koivuhaan päiväkodissa. Tarkoituksenmukaisille työhuoneille on tällä hetkellä tarve myös Pjukalan päiväkodissa ja päiväkotit Villa Kamomillassa.

Kehittämistarpeet

Satuniityn päiväkodissa on kaksi pientä työhuonetta, jotka mahdollistavat vain yhden työpisteen huonetta kohden. Kun Knattebon päiväkotit suljetaan, myös alueen kiertävä erityisopettaja tarvitsee työpisteen Satuniityn päiväkodin työhuoneeseen. Näin ollen Satuniityn päiväkodista on vähennettävä yksi lapsiryhmä samalla kun Knattebon päiväkotit suljetaan.

Koivuhaan päiväkodissa on periaatteessa kolme työhuonetta. Merituulen päiväkodin toiminta siirtyi Koivuhaan päiväkotiin vuonna 2018. Tällöin myös henkilöstön taukotila ja päiväkodinjohtajan työhuone otettiin käyttöön pienen

lapsiryhmän ryhmätilana. Tällä hetkellä henkilöstöllä ei ole varsinaista työhuonetta.

Elokuusta 2025 alkaen saatavilla oleva moduuli Koivuhaan päiväkodin yhteydessä mahdollistaa sen, että yksi lapsiryhmä voi siirtyä päiväkodin päärakennuksesta moduuliin vapauttaen sen myötä päiväkodinjohtajan aikaisemman työhuoneen ja henkilöstön taukotilan alkuperäisiin tarkoituksiinsa työhuoneena ja taukotilana.

Knattebon päiväkodin kiinteistö on vuonna 1925 rakennettu entinen kaksikerroksinen omakotitalo. Yläkerta on pelkästään henkilöstön käytössä. Lapsiryhmien tilat ovat epätarkoituksenmukaiset ja pienet, kuten myös eteiset. Kiinteistö on epätarkoituksenmukainen varhaiskasvatuksen vaatimusten ja tarpeiden kannalta, ja kiinteistö voidaan myydä.

Vaihtoehdon 1 mukaisen kehittämistyön toteuttamisen mahdollistamiseksi Knattebon alasajo on aloitettu siten, ettei Knattebon päiväkotiin sijoiteta uusia lapsia toimintavuodeksi 2024–2025, jotta mahdollisimman harva lapsi joutuisi vaihtamaan päiväkotia vuoden jälkeen.

Kiinteistöt Koivuhaan päiväkoti / Knattebo päiväkoti

Koivuhaan päiväkoti on peruskorjattu 2013–2014 kokonaisuutena ja korjauksen jälkeen on suoritettu seurantatutkimuksia sekä rakennetiivistyksiä.

Tekniset perusteet laajentaa Koivuhaan päiväkotikokonaisuutta ovat todennettavissa ja laajennus voidaan tehdä vuokrausmenetelmällä erillisenä moduulikonaisuutena, joka on siirrettävissä. Tontin koko on suuruusluokkana 11 500 m², joten laajennus on realistinen vaihtoehto.

Vuokrausaikaa ja mahdollista lunastusta tilaajalle voidaan säätää tarpeen mukaan. Lähtökohtaisesti on tarkoituksenmukaista tehdä vuokraussopimus riittävälle ajanjaksolle, jolloin taloudellisuus näkökulma toteutuu. Tarve määrittää kuitenkin kokonaisajan ja vuokrausmenetelmällä voidaan joustavasti turvata tarpeen täyttyminen ennusteiden mukaisesti ja säätää vuokrausaikaa. Perusvuokra-aika on suunniteltu 10 vuoden mittaiseksi ja lisäksi voidaan määrittää optiot suuruusluokkana 5 vuotta tai tarpeen mukaisesti.

Koivuhaan päiväkodin laajentaminen edellyttää yhteyttä nykyisen ja laajennusosan välillä. Yhteys toteutetaan käytävä- ja oleskeluosuudella, joka voi toimia puolilämpimänä ulkotoiminnan ja sisäolosuhteiden välisenä hyötykäyttöalueena.

Laajennusosa täyttää 2-ryhmäisen päiväkodin tarpeet. Alustavat arviot laajuudesta ovat tasolla 305–320 m² ja lisäksi tarvitaan yhdyskäytävän osuus ja osuus hyötykäyttönä toimivasta tilasta.

Alustavien määrittelyjen mukaisesti arvioidaan kokonaiskäyttökustannuksen oleva suuruusluokkana 130 000 €. Kokonaiskustannukseen sisältyvät tilojen vuokratustannukset, omana työnä tehtävien osuuksien sekä lämmitys- ja sähkökustannukset sisäisinä vuokrina.

Investointibudjettiin on kohdistettu käyttöbudjetoinnin lisäksi 200 000 € vuodelle 2025, jolloin voidaan muodostaa rakennukselle tarvittavat perustusolosuhteet. Tämä tarkoittaa kalliilouhintaa, pinnanmuotojen muokkaamista ja aidan rakentamista alueelle. Lisäksi investointiin sisällytetään kulkuyhteyden

rakentaminen rakennusten välille sekä siihen liittyvä oleskeluolosuhteiden nykyisen ulkokatoksen paikalle.

Aikataulullisesti laajennus on valmis 7/2025.

Knattebon päiväkotikiinteistö on realisoitavissa Koivuhaan päiväkodin laajennuksen valmistuttua. Realisointia puoltaa keskeinen sijainti ja suoritettavat korjaukset. Knattebo-rakennus on korjattu 2018 ja se toimii edelleen edellytysten mukaisesti. Kellarikerroksessa on alipaine turvaamassa olosuhteet ylimpiin kerroksiin. Toisen kerroksen tiloja ei saa käyttää päivähoitotoimintaan, jolloin rakennuksen tehokkuus ei ole optimaalista tasoa.

Ilmanvaihto on normaalikäytössä heikkotehoinen ja tehoa nostettaessa melutaso nousee. Tiloista otettiin 4/2024 5 kpl sisäilmanäytteitä, joissa ei havaittu viitteitä tiloissa olevasta poikkeavasta mikrobilähteestä. Viitteitä mikrobikasvusta on havaittu yhdessä materiaalinäytteessä mutta on epätodennäköistä, että paikallinen vaurio aiheuttaisi sisäilmariskiä huonetiloissa. Arvio tarkentuu, kun välisienistä otettujen materiaalinäytteiden tulokset valmistuvat toukokuussa.

Rakennuksen pinta-ala on 360 m² ja rakennukseen kertynyt korjauksista huolimatta korjausvelkaa suuruusluokkana 230–255 000 €.

Rakennuksen ominaisuudet ei toteuta päiväkotitoiminnan edellytyksiä mutta tehtyjen korjausten mukaisesti rakennus on toimiva muuhun käyttöön, jolloin lisäarvona keskeinen sijainti laajalla tontilla suuruusluokkana 18 000 m² tekee kiinteistöstä soveltuvan realisointikohteen.

Paikkojen tarve

Paraisten kunta-alueen varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen käyttöasteen arvioidaan toimintavuonna 2024–2025 olevan 90,04 prosenttia.

Vuoden 2024 alusta alkaen varhaiskasvatus tarvitsee enemmän paikkoja alle kolmevuotiaille kuin kolmevuotiaille ja sitä vanhemmille. Paikkojen tarpeeseen vastaamiseksi paikkamäärää on pitänyt lisätä seitsemällä paikalla Pjukalan päiväkodissa ja 14 paikalla Kirjalan päiväkodissa tammikuusta 2024 alkaen. Varhaiskasvatuksen laskelmien mukaan näitä paikkoja tarvitaan myös toimintavuonna 2024–2025. Laskelmien mukaan paikkojen tarve on samalla tasolla toimintavuoteen 2026–2027 asti.

Inklusioperiaatteen mukaan lapsella on oikeus saada tarvitsemansa tuki mahdollisuuksien mukaan omassa ryhmässä. Varhaiskasvatuslaki määrittelee, että jos päiväkodissa tai perhepäiväkodissa on yksi tai useampi toimintarajoitteinen lapsi taikka tehostetun tai erityisen tuen piirissä olevia lapsia, tämä on huomioitava lapsi- tai henkilöstömäärässä. Kaikille lapsille on taattava mahdollisimman yhtenäinen oppimispolku ilman, että lapsi joutuu sopeutumaan uuteen ympäristöön useita kertoja.

Ennen kuin ostopalvelujen volyymia voidaan pienentää puoleen nykyisestä, Satuniityn päiväkodista, Pjukalan päiväkodista ja päiväkotikiinteistö Villa Kamomillasta on vähennettävä yksi lapsiryhmä. Kirjalan päiväkodin salissa tilapäisesti toimiva ylimääräinen lapsiryhmä on saatava lakkautettua.

Työhuoneiden tarve perhekeskuksessa

Perhepäivähoidon ohjaaja siirtyy pois Vapparintien perhekeskuksesta kesäkuussa 2024, kun perhepäivähoito siirtyy Pjukalan päiväkodinjohtajan alaisuuteen. Varhaiskasvatus maksaa vain 20 prosenttia perhekeskuksen työhuoneen

vuokrasta heinäkuusta 2024 alkaen. Palveluohjaaja työskentelee työhuoneessa kaksi puolikasta päivää viikossa.

Taloudellinen vaikutus:

Knattebo lakkautetaan, vuotuinen vuokra (vuoden 2024 talousarvio)	-53 153 €
Moduuli Koivuhaan päiväkotiin, vuotuinen vuokra	+130 000 €
Vapparintien perhekeskuksesta pois jäävä vuokra (vuoden 2024 talousarvio)	-27 268 €

Liite	1 Selvitys Paraisten kaupungin varhaiskasvatuksesta 2023. Tarpeet, tulevaisuuden näkymät ja palvelurakenne.
Oheismateriaali	Varhaiskasvatuksen palvelurakenneselvityksen oheismateriaali
Esittelijä	Opetuspäällikkö Ulrika Lundberg, puh. 050 375 3593 etunimi.sukunimi@parainen.fi
Päätösehdotus	Kasvatus- ja koulutuslautakunta merkitsee informaation tiedoksi.
Päätös	Ehdotus hyväksyttiin.
